

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 806/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. decembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 44 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Okresného úradu Bratislava sp. zn. OU-BA-OOP4-2015/053582 z 30. júla 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 44 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím

Okresného úradu Bratislava (ďalej len „okresný úrad“) sp. zn. OU-BA-OOP4-2015/053582 z 30. júla 2015 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

Napadnuté rozhodnutie je označené ako „*Protokol o výsledkoch prerokovania správy o doterajšom hospodárení a o určení zásad na vyhotovenie programu starostlivosti o lesy pre lesný celok [REDAKOVANÉ] na obdobie rokov 2016-2025*“; okresný úrad napadnutým rozhodnutím odmietol pripomienky sťažovateľa podané k vyhotoveniu nového programu starostlivosti o lesy pre lesný celok [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ tvrdí, že okresný úrad vec nesprávne právne posúdil. Sťažovateľ namieta, že v súlade so smernicou Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (ďalej len „smernica“) sú splnené všetky predpoklady na to, aby bol vykonaný osobitný proces posudzovania vplyvu zásahu na životné prostredie (ťažba dreva v lesnom celku [REDAKOVANÉ]).

Sťažovateľ poukazuje na to, že okresný úrad *«trvá na tom, že plánovaný zásah formou ťažby netreba vopred preverovať a môže sa vykonať. Na čo však porušovateľ vo svojich stanoviskách zabúda je, že realizáciou zásahu dochádza k nezvratnému stavu, ktorého obnova už nie je v žiadnom prípade možná. ...*

Súčasný program starostlivosti o lesy pre roky 2006-2015 schválený Krajským lesným úradom v Bratislave rozhodnutím č. 236/2006 a ďalej upravený neskoršími rozhodnutiami o zmene platí do roku 2015. Vybraný vyhotovovateľ predložil Okresnému úradu Bratislava správu o doterajšom hospodárení a určení zásad pre vyhotovenie PSoL. Porušovateľ dňa 08. 06. 2015 verejnou vyhláškou vyzval dotknuté osoby na predloženie pripomienok k správe v lehote 15 dní.

Sťažovateľ predložil dňa 24. 06. 2015 Pripomienky a požiadavky k vypracovaniu PSoL na ďalšie obdobie, a to povinnosť vykonávať EIA v liste špecifikovaných prípadoch, vylúčenie ekonomického účelu ťažby a povinnosť viesť evidenciu pre biotop. Žalovaný na ne reagoval vo vyjadrení zo dňa 14. 07. 2015.

... Porušovateľ svojím Rozhodnutím v znení podľa svojho vyjadrenia predložené pripomienky odmietol, nakoľko:

1. nesúhlasí s tým, že smernica má priamy účinok,

2. nesúhlasí s tým, že ťažba nemôže mať ekonomický účel,
3. nesúhlasí s tým, že podľa smernice je treba robiť EIA ak sa presahuje pojem „správa lokality“,
4. nesúhlasí s tým, aby sa viedla evidencia pre biotop.».

Podľa sťažovateľa má smernica v konaní priamy účinok, keďže:

«- porušovateľ má postavenie štátu... a teda z pohľadu teórie smerníc je sťažovateľ voči nemu vo vertikálnom postavení,

- nie je prekážkou, že podľa vnútroštátneho práva sú inak účastníci v horizontálnom postavení...,

- uplynula transpozičná lehota...,

- Smernica nie je správne transponovaná... dotknuté ustanovenia smernice sú jasné, presné a nepodmienené ...

Ako sťažovateľ písal porušovateľovi už v pripomienkach k PSoL, ťažbu za účelom, ktorý je čo len sčasti ekonomický, nemožno realizovať bez predchádzajúceho vykonania EIA.

OÚ BA odkazuje na čl. 6 ods. 4 Smernice, podľa ktorého má byť možné realizovať na území NATURA 2000 aj činnosti ekonomickej povahy.

Z uvedeného ustanovenia Smernice sa nedá vyvodiť opačný záver ako tvrdí sťažovateľ - t. j. nedá sa vyvodiť, že je možné vykonať ťažbu ako ekonomickú činnosť bez posúdenia zásahu cez EIA. Naopak, ekonomický účel vykonávania zásahov v biotope je predpokladaný ako neprípustný. Práve obchodný účel je jedným z prípadov, kedy zásah presahuje „správu/management“ lokality, a zakladá povinnosť vykonať EIA. ...

Podobne ako už spomínal sťažovateľ v pripomienkach, akýkoľvek zásah presahujúci správu lokality nevyhnutne podlieha EIA.

Podľa OÚ BA EIA nie je potrebné a zároveň, že biotop sa má vyťažiť a v prípade ťažby dôjde k jeho obnoveniu prirodzeným zmladením. Uvádza, že je evidentné, že takýto zásah presahuje pojem správy lokality a teda EIA je potrebné. ...

Evidencia lesov sa vedie podľa jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL), podľa OÚ BA možno podľa tejto evidencie určiť aj evidenciu údajov pre daný biotop.

Vykonávateľ ťažby stromy ťaží práve podľa JPRL, evidencia sa vedie podľa JPRL a k posudzovaniu zásahu dochádza s ohľadom na JPRL. Podľa informácií sprístupnených LESMI SR, š. p. sa evidencia pre biotop kyslomilných bukových lesov nevedie ani nikdy nevedla. Preto bez zakotvenia povinnosti viesť evidenciu aj pre biotopy nedôjde k zhodnoteniu vplyvu zásahov do biotopov ani v budúcnosti. ...

V dôsledku uvedeného je súčasťou spisu, na základe ktorého dôjde k schváleniu nového PSoL na obdobie ďalších 10 rokov (!), nesprávny právny názor. Nový PSoL bude touto vadou trpieť, a akýkoľvek postup na základe takého PSoL môže mať vážne následky na životné prostredie.

Sťažovateľ sa domáhal, aby správny orgán uvedenú vadu zákonnosti odstránil, posúdil jeho podané pripomienky právne správne a PSoL bol postavený až na takom zákonomnom posúdení pripomienok.

Porušovateľ namiesto toho, aby sa zaoberal s pripomienkami sťažovateľa k plánovanému PSoL tieto absolútne odignoroval. Vydal napadnuté rozhodnutie s tým, že uložil vyhotovovateľovi pokyn na vyhotovenie nového PSoL bez toho, aby sa skôr vyporiadal so všetkými vyjadreniami a pripomienkami zúčastnených subjektov.»

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 44 ods. 1 ústavy sťažovateľ uvádza, že *„V dôsledku postupu porušovateľa, ktorým bolo rozhodnutie vydané bez zohľadnenia výkladu práva EÚ, ktorý je pre štát ako aj pre samotné orgány štátnej správy záväzný, už porušovateľovi nič nebráni vo vykonaní ďalších ťažieb v osobitne chránenom území, a to napriek tomu, že nebolo ani len posúdené, či taká ťažba nemá podliehať EIA.*

... Som presvedčený, že porušovateľ nevykonal potrebné opatrenia na povinnú ochranu životného prostredia (zachovania biotopu), naopak z ťažko udržateľných a skôr nepodstatných dôvodov ho len vystavil priamemu ohrozeniu. Jeho úvaha tak prekročila ústavné medze a nemožno ju považovať za správnu.“

K namietanému porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ uvádza, že *«Porušovateľ tým, že úmyselne odoprel zaoberať s pripomienkami sťažovateľa v rozhodnutí označenom ako „Protokol“, sa dopustil bezdôvodného odopretia*

možnosti sťažovateľa ďalej sa zúčastňovať na zostavení pripravovaného PSoL. Takéto rozhodnutie predstavuje výsledok zjavnej arbitrárnosti rozhodovania porušovateľa, a to bez uvedenia akýchkoľvek relevantných skutočností, ktorými by svoj postoj k neriešeniu sťažovateľových podaní odôvodnil. Najväčšie znepokojenie však naďalej vyvoláva skutočnosť, že v dôsledku uvedeného je súčasťou spisu, na základe ktorého dôjde k schváleniu nového PSoL na obdobie ďalších 10 rokov (!), nesprávny právny názor. Nový PSoL bude touto vadou trpieť, a akýkoľvek postup na základe takého PSoL môže mať vážne následky na životné prostredie.».

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

«1. Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov rozhodnutím č. OU-BA-OOP4-2015/053582 zo dňa 30. 07. 2015 označeným ako „Protokol o výsledkoch prerokovania správy o doterajšom hospodárení a o určení zásad na vyhotovenie programu starostlivosti o lesy pre lesný celok [REDAKOVANÉ] na obdobie rokov 2016 – 2025“, porušil právo sťažovateľa na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov rozhodnutím č. OU-BA OOP4-2015/053582 zo dňa 30. 07. 2015 označeným ako „Protokol o výsledkoch prerokovania správy o doterajšom hospodárení a o určení zásad na vyhotovenie programu starostlivosti o lesy pre lesný celok [REDAKOVANÉ] na obdobie rokov 2016 – 2025“, porušil právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozhodnutie Okresného úradu Bratislava, odbor opravných prostriedkov č. OU-BA-OOP4-2015/053582 zo dňa 30. 07. 2015 označené ako „Protokol o výsledkoch prerokovania správy o doterajšom hospodárení a o určení zásad na vyhotovenie programu starostlivosti o lesy pre lesný celok [REDAKOVANÉ] na obdobie rokov 2016 – 2025“ a vracia mu vec na ďalšie konanie.»

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

V danom prípade sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 44 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím okresného úradu.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, príp. iným orgánom verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 44 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím okresného úradu, proti ktorému podal 16. novembra 2015 žalobu podľa § 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku, ktorou žiada Krajský súd v Bratislave o zrušenie

rozhodnutia okresného úradu - „*Protokol o výsledkoch prerokovania správy o doterajšom hospodárení a o určení zásad na vyhotovenie PSoL pre lesný celok [REDACTED] na obdobie rokov 2016-2025*“ a vrátenie veci na ďalšie konanie prvostupňovému správnomu orgánu. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ sám uznal, že proti napadnutému rozhodnutiu okresného úradu mal k dispozícii účinný právny prostriedok ochrany svojich práv, ktorý aj riadne využil. O uvedenom právnom prostriedku ochrany bude oprávnený a aj povinný rozhodnúť príslušný všeobecný súd, čo v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. decembra 2015